

РЕШЕНИЕ

№ 5211

гр. София, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 53 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ**

при участието на секретаря **БИЛЯНА ЕМ. ПЕТРОВА**
като разглежда докладваното от **КОНСТАНТИН АЛ. КУНЧЕВ** Гражданско
дело № 20231110122261 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.422, вр. чл.124 ГПК.

Образувано е по искова молба, подадена от “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6, с която при условията на обективно кумулативно съединяване ищецът е предявил положителни установителни искове с правно основание чл.422, вр. чл.9 ЗПК, вр. чл.79, ал.1, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.430, ал.2 ТЗ, срещу Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ал.5, с което моли да се признае за установено, че Ж. Г. Б. дължи на “ЕОС М-с” ЕООД следните суми:

3497,26 лева – непогасена главница по договор за потребителски паричен кредит № PLUS-17219167/06.08.2019г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на Заявлението по чл.410 ГПК до окончателното плащане на сумата.

1824,30 лева – договорна лихва за периода от 06.08.2019г. – дата на сключване на договора, до 20.08.2022г. – дата, на която кредитът е станал изцяло изискуем.

В исковата молба ищецът излага твърдения, че между “БНП ППФ С.А., клон Б-я” и ответника Ж. Г. Б. е сключен договор за потребителски кредит № PLUS-17219167/06.08.2019г., по силата на който “БНП ППФ” е предоставило паричен кредит на стойност 4000 лева. Договорено е кредитът да бъде изплатен на 36 броя равни месечни вноски, всяка от които на стойност 184,09 лева. Твърди се, че сумата е преведена по сметка на ответника. Твърди се, че след получаване на кредита длъжникът не е плащал редовно месечните си вноски, като останало непогасено задължение по кредита в размер на 3497.26 лева – главница и 1824,30 лева – договорна лихва. Посочва, че кредитът е станал изискуем с неплащане и на последната месечна вноска, съгласно погасителния план на 20.08.2022г. Ищецът твърди, че на 27.04.2022г. е сключен договор за цесия между “БНП ППФ” и “ЕОС М-с” ЕООД, по силата на който задължението на ответника по настоящото дело, произтичащо от процесния договор за потребителски кредит е изкупено от “ЕОС М-с” ЕООД. Претендира сторените разноски.

В отговорът на исковата молба, подаден в законоустановения срок по чл.131 ГПК, ответникът оспорва предявените искове по основание и размер. Излага твърдения, че в договора няма изрично посочени условия, с оглед на които може да се пристъпи към цедиране на задължението. Позовава се на изтекла погасителна давност. Претендира сторените по делото разноски.

Съдът, след като прецени доказателствата по делото и доводите на страните,

съгласно чл.12 и чл.235, ал.2 ГПК, намира за установено следното:

От приобщената по настоящото дело преписка по ч.гр. дело № 6819/23г. по описа на Софийски районен съд (СРС), се установява, че на 08.02.2023г. ищецът “ЕОС М-с” ЕООД е подал заявление по чл.410 ГПК. На основание чл.411 ГПК съдът е издал заповед за изпълнение за сумата от 3497,26 лева – представляваща главница за период от 20.08.2022г., ведно със законната лихва за период от 08.02.2023г. до изплащане на вземането, сумата от 1824,30 лева – представляваща договорна лихва за период от 06.08.2019г. до 20.08.2022г., както и държавна такса в размер на 106,43 лева и юрисконсултско възнаграждение в размер на 50,00 лева. Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника при условията на чл.47, ал.2 ГПК. Вследствие на направено възражение в законоустановения срок по чл.414 ГПК, ищецът предявява настоящия иск.

Между страните безспорно е сключен договор за потребителски кредит PLUS-17219167/06.08.2019г. Съгласно сключения договор страните са се уговорили, че размерът на кредита за потребителски цели е 4000 лева, застрахователна премия 806,40 лева, такса ангажимент 140,00 лева. Общата сума, която кредитополучателят се е задължил да върне е в размер на 6627,24 лева, платима на 36 брой месечни вноски, всяка от които на стойност от 184,09 лева, като първата е дължима на 20.09.2019г, а последната на 20.08.2022г., съгласно погасителния план. Уговореният годишен лихвен процент е 25.50%, а годишният процент на разходите е 32.07%.

Представен е договор за продажба и прехвърляне на вземания от 27.04.2022г., по силата на който “БНП ППФ”, в качеството на цедент, прехвърля на “ЕОС М-с” ЕООД, в качеството на цесионер, вземане по договор за потребителски кредит, като към момента на продажбата сумата е в размер на 5321,56 лева.

По делото е допусната съдебно-счетоводна експертиза, която съдът изцяло кредитира като компетентно извършена. Съгласно нея е установено, че главницата по кредита е в размер на 4000 лева, формирани от усвоена сума 3860,00 лева и 140,00 лева такса ангажимент, която се заплаща от кредитополучателя при усвояването на кредита, като кредиторът удържа сумата от общия размер на кредита. Сумата по договора е предоставена на ответника на 07.08.2019г. по банкова сметка, като последният не оспорва това обстоятелство. Съгласно сключението към датата, на която вземанията са прехвърлени с договор за цесия – 27.04.2022г., остатъкът от задължението на ответника е в общ размер на 4793,90 лева, както следва 3497,26 лева – непогасена главница и 1069,66 лева – непогасена договорна лихва, 224,00 лева застрахователна премия и 204,39 лева мораторна лихва. Към датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК остатъкът от задължението на ответника е в общ размер 4794,02 лева. По кредита е платена сума в общ размер 1679,52 лева. Установено е, че записаният в договора годишен процент на разходите от 32.07% не включва сумата за застраховка по кредита. При включване на сумата за застраховка (806.40 лв., разпределени на вноски по 22,40 лв. всяка и платим при всеки падеж на вноската по кредита) като разход по договора ГПР ще бъде в размер на 71.69%.

С оглед така изяснената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

За уважаване на искове с правно основание чл.422 ГПК, вр. с чл.430 ТЗ, вр. с чл.9 ЗПК и чл. 86, ал.1 ЗЗД, в тежест на ищеца е да докаже че между страните е възникнало валидно правоотношение по договор за потребителски кредит, по което ищецът е предоставил на ответника в заем посочената сума, а последният се е задължил да я върне в посочения срок, ведно с възнаградителна лихва в уговорения размер; че е настъпил падежът на търсените вземания, респ. предсрочната им изискуемост, както и че длъжникът е изпаднал в забава и размера на обезщетението за забава.

От представените доказателства безспорно се установява, че е налице сключен договор за потребителски кредит № PLUS-17219167/06.08.2019г. Това обстоятелство не се оспорва от ответната страна.

Безспорно се установява наличието на валидно извършена цесия, по силата на която ищецът по настоящото производство е придобил процесното вземане. Представено е уведомление за извършено прехвърляне на вземане с изх. № 792/04.11.2022г., от което се установява, че длъжникът е уведомен за цедирането на процесното вземане, съобразно

правилото на чл.99 ЗЗД.

В този смисъл настоящият съдебен състав счита направените от ответната страна възражения, съгласно които в процесния договор не е предвидена възможност за цедиране на вземането, за неоснователни. От представените по делото общи условия на Договор за потребителски кредит, т.16, кредиторът може незабавно след сключване на договора или по всяко друго време да прехвърли правата си по този Договор на избрано от него трето лице, без да е нужно да получи предварително съгласието на кредитополучателя. Доколкото последният е подписал всяка една от страниците на процесния договор, като по този начин е изразил съгласието си, то следва да се приеме, че е налице валидно извършена цесия, поради което ищецът се явява легитимиран да претендира процесната сума.

От представената и приета ССЕ се установява, че кредитодателят "БНП ППФ" е изпълнил договорното си задължение за предоставяне на сумата от 3860,00 лева по договора чрез превод по банкова сметка на 07.08.2019г. От представените писмени доказателства се установява, че ответникът е платил сума по кредита в общ размер 1679,52 лева, като в останалата част от 4793,90 лева, задължението е неизпълнено.

Относно наличието на неравноправни клаузи:

Съгласно чл.7, ал.3 ГПК съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Доколкото не се установи при сключване на процесния договор ответникът да е действал в рамките на професионална или търговска дейност, следва да се приема, че има качеството потребител, съгласно чл.9, ал.3 ЗПК.

Съгласно чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, договорът за потребителски кредит се изготвя на разбираем език и съдържа годишния процент на разходите по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключване на договора за кредит, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на годишния процент на разходите по определения в приложение № 1 начин. Съгласно чл.22 ЗПК неспазването на това изискване води до недействителност на договора за потребителски кредит.

В процесния договор е уговорен ГПР в размер на 32.07%. Съгласно п.1, т.1 от ДР на ЗПК общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, и по-специално застрахователните премии в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултат на прилагането на търговски клаузи и условия. Общият разход по кредита за потребителя не включва нотариалните такси.

Съгласно сключения Договор за потребителски кредит кредитополучателят се задължава да заплати застрахователна премия в общ размер 806,40 лева. Същата е включена в цената на месечната вноска по кредита.

В договора не е посочено как се изчислява ГПР и кои разходи са включени.

От сключението на вещото лице се установява, така уговорения ГПР в размер на 32.07% не е включена застрахователната премия по Договора. Съгласно ССЕ с сключения размер на сумата за застраховка, ГПР се равнява на 71.69%.

Съгласно разпоредбата на чл.3, б. ж Директива 2008/48/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 23 април 2008 година относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета. Съгласно посочената разпоредба, "общи разходи по кредита за потребителя" означава всички разходи, включително лихва, комисиони, такси и всякакви други видове разходи, които потребителят следва да заплати във връзка с договора за кредит и които са известни на кредитора, с изключение на нотариалните разходи; разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредит, по-специално застрахователни премии, също се включват, ако в допълнение към това

сключването на договор за услугата е задължително условие за получаване на кредита или получаването му при предлаганите условия.

С оглед горепосоченото, следва да се приеме, че застрахователната премия е част от ГПР и доколкото т.2 от процесния договор предвижда заплащане на процесната застрахователна премия за покупка на застраховка "Защита на плащанията", то същата има задължителен характер и се явява разход, който е следвало да бъде включен в ГПР. Посоченото се подкрепя и от обстоятелството, че застрахователната премия е включена и в общата стойност на месечните вноски в размер на 184,09 лева.

Невключването на сумата за застрахователна премия в ГПР представлява нарушение на разпоредбата на чл.11, ал.1, т.10 ЗПК, което нарушение съгласно чл.22 ЗПК води до недействителност на целия договор.

Доколкото така установеният ГПР се равнява на 71.69%, то нарушена следва да е и разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, съгласно която годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република Б-я. В ГПР следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са включени всички разходи, които длъжникът ще направи и, които са пряко свързани с кредитното правоотношение, тъй като целта е потребителят да разбере какво е реалното оскъпяване на кредита и да може да съпостави наличните пазарни предложения и да упражни избора си съответно на индивидуалния си интерес. Въпреки че формално в договора са посочени годишен процент на разходите и общ размер на задължението, без включването в тях на обсъжданата сума, те не могат да изпълнят отредената им функция - да дадат възможност на потребителя, по ясен и достъпен начин, да се запознае с произтичащите за него икономически последици от договора, въз основа на което да вземе информирано решение за сключването му.

Въз основа на горепосоченото, съдът счита, че искът се явява частично основателен, като с оглед разпоредбата на чл. 23 ЗПК, когато договорът за кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва и други разходи по кредита. Доколкото по настоящото дело се установи плащане от страна на ответника в общ размер на 1679,52 лева, включваща главница, договорна лихва, мораторна лихва и застрахователна премия, то сумата следва да бъде отнесена към получената чиста стойност по кредита в размер на 4000 лева, доколкото съдът намира, че процесния договор е недействителен.

С оглед гореизложеното искът следва да бъде уважен за сумата от 2320,48 лева, като за разликата до пълния предявен размер от 5321,56 лева - 3497,26 лева главница и 1824,30 лева договорна лихва, искът се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен като такъв. Доколкото вземането е прехвърлено, то именно цесионерът е легитимиран да претендира горепосочената сума.

По възражението за давност:

С оглед на гореизложеното, следва да се прецени дали е налице изтекла давност по отношение на главницата, доколкото процесният договор е недействителен и следователно ответникът не дължи лихви и други разходи по кредита. Както беше посочено, по настоящото производство се претендира главница в размер на 3497,26 лева за периода от 20.09.2019г. до 20.08.2022г. Съгласно чл.114, ал.1 ЗЗД давността започва да тече от деня на настъпване изискуемостта на вземането, като съгласно чл.116, б. "б" ЗЗД, давността се прекъсва с предявяването на иск. Доколкото по настоящото производство не се установи извършването на изпълнителни действия, годни да прекъснат давността, същата следва да се счита прекъсната едва с предявяването на настоящия иск. С оглед разпоредбата на чл.422, ал.1 ГПК, давността следва да се счита прекъсната на 08.02.2023г. В случая приложима е общата 5-годишна давност по чл.110 ЗЗД. Периодичните плащания, които се погасяват с изтичането на специалния 3-годишен давностен срок, представляват задължения за трайно изпълнение, като се касае за самостоятелни задължения, имащи общ правопораждащ факт, но за възникването на които следва да се осъществят определени юридически факти, извън правопораждащия факт. В случая се касае за задължение, имащо един правопораждащ факт, а именно – сключен договор за кредит, като за възникване на задължението не е необходимо да се осъществят други юридически факти, извън правопораждащия факт и изтичането на срока за плащане. С 3-годишна давност се погасяват вземанията за лихва. Доколкото същите не се дължат по настоящото производство, поради гореизложените обстоятелства, съдът не следва да взема отношение по този въпрос.

По отношение на главницата, съдът счита, че давността не е изтекла към момента на предявяване на настоящия иск, поради което релевираното от ответната страна възражение се явява неоснователно.

По разноските:

При този изход на производството право на разноски имат и двете страни.

По настоящото производство бяха доказани разноски, сторени от ищеца, както следва – 106,43 лева държавна такса; 300 лева депозит за ССЕ.

От страна на ответника бяха доказани разноски в размер на 800 лева – адвокатски хонорар.

С оглед Тълкувателно решение № 4/2013 на ОСГТК на ВКС, т.12, съдът следва да се произнесе и по дължимостта на разноските, сторени в рамките на заповедното производство.

От страна на ищеца бяха доказани разноски в размер на 106,43 лева – държавна такса в заповедното производство, както и 50 лева юрисконсултско възнаграждение.

От страна на ответника се доказаха разноски в размер на 300,00 лева – адвокатски хонорар в заповедното производство.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати, пропорционално на уважената част от иска, разноски в исковото производство в размер на 177,20 лева, както и разноски в заповедното производство в размер на 68,20 лева.

Ищецът следва да бъде осъден да заплати, пропорционално на отхвърлената част от иска, разноски в исковото производство в размер на 451,20 лева, както и разноски в

заповедното производство в размер на 169,20 лева.

Воден от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, на основание чл.422, вр. чл.9 ЗПК, вр. чл.79, ал.1, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.430, ал.2 ТЗ, че Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ал.5 дължи на “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6, сумата от 2320,48 лева, представляваща дължима главница по договор за потребителски кредит № PLUS-17219167/06.08.2019г., ведно със законната лихва, считано от 08.02.2023г. до окончателното изплащане на сумата, за което е издадена заповед за изпълнение по чл.410 ГПК по ч.гр. дело № 6819/23г., като ОТХВЪРЛЯ иска за главница по договор за потребителски кредит над сумата от 2320,48 лева до пълния предявен размер от 3497,26 лева, за сумата от 1824,30 лева, представляваща договорна лихва за периода от 06.08.2019г. до 20.08.2022г.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК, Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ал.5, да заплати на “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6 сумата от 177.20 лева – разноси в исковото производство.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.1 ГПК, Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ал.5, да заплати на “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6 сумата от 68,20 лева – разноси в заповедното производство.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6, да заплати на Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ап.5, сумата от 451,20 лева – разноси в исковото производство.

ОСЪЖДА, на основание чл.78, ал.3 ГПК, “ЕОС М-с” ЕООД, ЕИК ***, адрес: гр. София, район Възраждане, ул. “Рачо Петков Казанджията” № 4-6, да заплати на Ж. Г. Б., ЕГН *****, с адрес гр. София, кв. “Филиповци”, бл.73, ап.5, сумата от 169,20 лева – разноси в заповедното производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в 14-дневен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____